

CARL JUNG: ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΑΣΥΝΕΙΔΗΤΟ

✘ Μια ανάλυση της πραγματικότητας του ανθρώπου και της κοινωνίας

Οι αναφορές περιλαμβάνονται στο βιβλίο του Carl Young «Το αρχέτυπο του ολοκληρωτισμού» των εκδόσεων Σταγειρία, το οποίο τυπώθηκε το 1990.

Κάθε ανθρώπινο ον έχει μια «σκιά». «Όλοι κλείνουμε μέσα μας έναν –στατιστικό- εγκληματία, όπως και έναν αντίστοιχο τρελό ή άγιο». Η φύση του εντός μας θηρίου είναι η «πανίσχυρη τάση για κυριαρχία». Αυτή η τάση, είναι υπαρκτή σε όλα τα ανθρώπινα όντα. Επειδή αναγνωρίζεται μέσα μας και αντίκειται των νόμων του κράτους και της θρησκείας, την αρνούμαστε και την απωθούμε από τη συνείδησή μας. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι με αυτό τον τρόπο «ξεμπερδέψαμε». Απεναντίας, αυτή η ανώριμη στάση απέναντι στη μοχθηρή όψη του εαυτού μας –η άρνησή της- έχει ως επικίνδυνη συνέπεια, να «βλέπουμε στον αντίπαλο, τα δικά μας σφάλματα μεγαλωμένα σε απίστευτο βαθμό». Αυτό δεν σημαίνει ότι οι άλλοι είναι άγιοι και εμείς οι κακοί αλλά ότι ο καθένας προβάλλει στον άλλο τη σκιά του.

Σε κάθε λαό, «η ήττα και η κοινωνική καταστροφή αυξάνουν το αγελαίο ένστικτο». Η «έλλειψη προσανατολισμού στο συνειδητό, αντισταθμίζεται με το αρχέτυπο της τάξης στο ασυνείδητο». Μέσα σε συνθήκες απόγνωσης, πανικού και φόβου, ελκόμαστε από σύμβολα τάξης, από «φύρερ», από «σωτήρες», από μοντέλα «ολοκληρωτικού κράτους», που «θα αναλάβει την ευθύνη» -για λογαριασμό μας. Αν όμως «τα σύμβολα της τάξης δεν αφομοιωθούν από το συνειδητό, οι δυνάμεις που εκφράζονται μέσα από αυτά, θα συσσωρευτούν σε επικίνδυνο σημείο». Στις συνθήκες, διάχυτου φόβου, «το άτομο εξαφανίζεται ολοκληρωτικά», και κυριαρχεί «ένα γενικό αμόκ, μια παγκόσμια και μοιραία δύναμη, που ενάντια στη συντριπτική της επίδραση, το άτομο είναι ανίκανο να αμυνθεί». Αυτές οι συνθήκες δημιουργούν τους όχλους. Όμως,

ο «όχλος είναι από τη φύση του πάντα ανώνυμος και ανεύθυνος». «Μια τέτοια κατάσταση δημιουργεί τις προϋποθέσεις για το συλλογικό έγκλημα»

✘ Στην ιστορία διαγράφεται η σταδιακή ανάδυση νέων ρευμάτων ιδεών. Έχουμε όμως την τάση να μετατρέπουμε τις ιδέες σε «ισμούς» και σε «μεγάλα σωτήρια» σχέδια τα οποία όμως είναι πολύ μακράν της αρχικής ιδέας από την οποία εμπνεύστηκαν. Έτσι, το ότι «το μεγάλο σχέδιο αποτυγχάνει, αυτό οφείλεται στο ότι ο άνθρωπος είναι μια αποτυχία. Γι' αυτό δεν χρειάζεται παρά κοινός νους για να αρχίσει κανείς να διορθώνει τον εαυτό του. Αλλά επειδή δεν μπορεί πια να βασίζεται σε εξωτερικές αυθεντίες, πρέπει να γνωρίζει και να κατανοεί την πιο ατομική και μύχια βάση της υποκειμενικής του ύπαρξης για να χτίσει τα θεμέλια του στα αιώνια δεδομένα της ανθρώπινης ψυχής».

«Η ορθολογική μας στάση θέλει να μας κάνει να πιστεύουμε ότι μπορούμε να κάνουμε θαύματα με τις οργανώσεις, με την επιβολή νέων νόμων, ή με παρόμοιες καλοπροαίρετες επινοήσεις. Αλλά, στην ουσία, το πνεύμα του έθνους μπορεί να αναθεωρηθεί μόνο με μια αλλαγή στη στάση του ατόμου».

Πηγή/2η φωτογραφία με επιλογή κειμένου: manosdanezis.gr